

Meditatiefmoment draaiboek 09 02 2021

Presentatie: Kjell Wagner

Opening: Vorige week zou Jan Eikelboom het meditatieve moment verzorgd hebben. Zijn overlijden heeft ons overvallen en laat velen van ons, waaronder ik, nog niet los. Ik werd persoonlijk getroffen door het citaat uit lied 650 dat op zijn rouwkaart stond afgedrukt, ik citeer het nu: "Gods goedheid is te groot voor het geluk alleen, zij gaat in alle nood door heel het leven heen." Ik werd er met name door getroffen omdat ook ik een bijzonder band met dit lied heb. Ik wil er vandaag tijdens de meditatie, met u over de betekenis van deze woorden nadenken.

Ik wil openen met het lezen van Mattheüs 5 vers 1 – 10, dit bijbel gedeelte heeft als titel De Bergrede. Na de lezing hoort u lied 978 Aan u behoort o Heer der heren.

Lezen. Matt 5: 1 – 10

Start Lied 1. Lied 978 (memorystick)

Geluk wordt ons nogal eens toegewenst. In december stond op menige kaart "Gelukkig 2021", bij huwelijk word je veel gelukgewenst en sprookjes worden stevast afgesloten met "en ze leefden nog lang en gelukkig". Geluk houdt ons al eeuwen bezig. Toen ik dan ook alweer jaren geleden kennis maakte met lied 650 De aarde is vervuld, was ik verrast dat de dichter Willem Barnard dichtte dat er iets grote moest bestaan dan het geluk. Godsgoedheid overstijgt geluk, hoe stel ik mij dat voor?

Start Lied 2. Ave verum corpus Edward Elgar CD Choral classics 4 track 7

U hoorde het Ave Verum Corpus van Edward Elgar gezongen door het koor van King's College Cambridge. Gegroet waarachtig lichaam, luidt de vertaling. Het zijn de inzettingswoorden voor de eucharistie waarmee de Rooms-katholieke de aanwezigheid van Christus in de hostie bezingt. De protestantse kerk ziet geen letterlijke aanwezigheid maar beschouwt Christus aanwezigheid als symbolisch. Die scheiding tussen mysterie en rationeel denken speelt niet alleen in de kerk of geloofszaken. Ons denken over geluk is er ook door beïnvloed. Het gegeven dat geluk maakbaar, naar je hand te zetten is, is de afgelopen jaren sterk toegenomen. Het gaat dan vaak over materieel geluk, mooi huis, verre reizen. Maar keer op keer blijkt die kijk op geluk vele ongelukkigen te kennen. Er bestaat ook een wat minder hooggestemd

geluksgevoel, tevredenheid. Geen hogere doelen nastreven maar blij te zijn met wat je hebt. Niks mis mee maar het is ook wel een beetje je terugtrekken in je eigen bubbel en alle verontrustende zaken buiten te sluiten of te vermijden. Wat is dan dat geluk waar Barnard het is zijn gedicht over heeft? Gods goedheid is te groot voor het geluk alleen. De goedheid van God past niet in ons geluksgevoel. Barst het daar uit zijn voegen? Is het geluk in het kwadraat? Nee, daar waar het menselijke geluk verdampt, smelt als sneeuw voor de zon, wordt het geluk waar God de sleutel van heeft ontsloten. Een gelukkige relatie loopt stuk, de baan die je zoveel bracht wordt opgeheven, je verliest een dierbare, het leven is ineens niet meer zo maakbaar. Daar komt God. In de Bergrede noemt Jezus al die mensen voor wie, zoals Lennaert Nijgh zo mooi verwoordde, het geluk altijd harder liep. Ik probeer een aantal typeringen van de mensen die Jezus noemt naar nu te vertalen, de nederigen van hart, de mensen die niet direct de mensen die besluiten moeten nemen de maat gaan nemen en die niet zelf wel bepalen wat goed voor hun is en maatregelen tegen corona negeren. De treurenden, die groep hoef ik niet naar het heden te vertalen, die waren er, zijn er en zullen er altijd zijn, de zachtmoedigen die bereid zijn de andere wang toe te keren, willen luisteren en proberen de ander te begrijpen in plaats van te bestrijden, zij die hongeren en dorsten naar gerechtigheid toen, nu en straks. Maar wat krijgen die dan daar voor terug? Daar begint ons materieel, rationeel wijze van denken ons in de weg te zitten. Het gezegde 'Voor wat hoort wat' lijkt wel in deze tijd enorm aan invloed gewonnen te hebben. Dan sta je toch wel behoorlijk met lege handen met deze Bergrede. Gebakken lucht, met een kluitje het riet in gestuurd. Ja, dat klopt als je iets terugverwacht voor je houding, een beloning. Gods goedheid bestaat niet uit een beloning in de vorm van een medaille, eervolle vermelding of bonus uitkering. Het is het resultaat van trouw blijven doen, volharden in wat God van ons vraagt, de naakten te kleden, de hongerigen te voeden en de dorstigen te drinken te geven. Waarom? Niet omdat je daardoor een goed mens wordt of zo maar omdat het voortkomt uit het gebod je naasten lief te hebben. Daarmee zijn we op de basis van heel het evangelie aangeland. De liefde zoals die beschreven wordt in 1 Korinthe 13. Dominee Jacob Korf sprak erover bij de uitvaart van Jan Eikelboom. Hij citeerde in zijn overdenking de echtgenote van Jan. Zij vatte het liefdes gebod samen in de woorden: Liefde is vertrouwen. Ik moest toen denken aan de Franse schrijver Antoine de Saint d'Exupery die het wereldberoemde boek De kleine Prins heeft geschreven. Hij was gevechtspiloot van beroep en in de Tweede Wereldoorlog

stortte zijn vliegtuig neer in de woestijn. Een beroepsrisico, hoort bij zijn leven, hij heeft geen geluk gehad op dat moment. Waar was Gods goedheid? Hij is toen te voet op zoek gegaan naar de bewoonde wereld. Met de moed der wanhoop? Nee, in tegendeel, toen hem later gevraagd werd waarom hij deze tocht vol onvoorstelbare ontberingen vol kon houden, antwoordde hij dat hij er volop op vertrouwde dat zijn familie op hem stond te wachten. De liefde heeft hem op de been gehouden, waar het geluk ophield, nam de liefde het over. Ik denk dat Barnard dat bedoelde toen hij dichtte dat Gods goedheid te groot is voor het geluk alleen, geluk kan verdampen, Gods liefde is eeuwig.

Ik wil u graag voorgaan in gebed.

Heer, vertrouwen is wel het meest kwetsbare gevoel dat we kennen. Hoe vaak staat ons vertrouwen niet onder druk? Vaak is wantrouwen zoveel krachtiger dan vertrouwen. Om te vertrouwen heb je moed nodig, niet de moed der wanhoop maar de moed van de liefde. Leer ons lief te hebben, zonder verzekeringspolis die de goede afloop dekt. Schenk ons moed elke dag weer om lief te hebben, breng mensen op ons pad die ons bemoedigen om te blijven vertrouwen en te volharden om woorden en daden van liefde uit te dragen en open te staan voor de liefde die anderen ons willen schenken. In de naam van Jezus Christus, uw zoon, amen.

Luistert u nu naar *Wer bis an das Ende beharrt* een koraal uit het oratorium *Elia* van Mendelssohn. De Israëlieten getuigen nederig dat het erop aankomt te volharden in de geboden van de Heer.

Start muziekfragment 3 Elias CD 2 track 11 Wer bis an das Ende beharrt

Ik wil deze meditatie afsluiten met de zegen die ik ook het vorige meditatieve uitspraak, de zegen die te vinden is in de liturgie van de abdij van Iona.

In ons hart en in ons huis

De zegen van God

In ons komen en in ons gaan

De vrede van God

In ons leven, op onze zoektocht,

De liefde van God.

Bij het einde, nieuw begin,

De armen van God om ons te ontvangen

Thuis te brengen

Amen.